

Tisková zpráva

Společnost opomíjí potřeby nadaných dětí, upozorňuje nový projekt „Přemýšlivce“ Nadace RSJ

Praha, 5. října 2023 – Nadaným dětem se nedostává adekvátní podpory a na problémy často zůstávají samy. Mohou čelit nepochopení ze strany vrstevníků, učitelů i blízkých, vyloučení z kolektivu, šikaně i depresi. Nadace RSJ spouští kampaň Přemýšlivce, ve které upozorňuje na dlouhodobé přehlížení potřeb nadaných, přemýšlivých dětí. Touto kampaní chce upozornit na problémy, se kterými se nadaní potýkají, ale také poukázat na možné cesty, jak je rozpoznat, podpořit a vytvořit jim vhodné podmínky pro rozvoj. Staví na příbězích nadaných dětí a mladých, kteří jsou ochotni sdílet své zkušenosti včetně překážek, na které kvůli svému nadání narážejí.

Nadané děti čelí různým překážkám, pro které často nenacházejí pochopení. Někdy jejich okolí vnímá pouze jejich nadání a nevnímá si jejich potřeb a strádání v jiné oblasti. Někdy naopak jejich nadání okolí nevnímá vůbec, protože je překrývá nějaký doprovázející hendikep. Někdy jsou pro své okolí jen otravné a divné. Mohou působit zpomaleně, protože propojují a vyhodnocují velké množství informací. Mezi spolužáky mohou působit arogantně, protože se snaží podělit o to, co zjistily, či jen odpovídat správně. Při hodině mohou vyrušovat, protože se nudí. A někdy své nadání skrývají schválně, aby příliš nevyčnívaly svou jinakostí a zapadly do kolektivu.

Přemýšlivé děti mají díky vysokému intelektu potřebu věnovat se složitým problémům, ale kvůli emocionální nevyspělosti je ještě nejsou schopny zpracovat. Uvažují intenzivně o světě a neřešitelnosti jeho problémů, a přitom se setkávají s nepochopením mezi vrstevníky, učiteli i blízkými. Mají sklon k perfekcionismu, ale ještě se nenaučily vyrovnat s tím, že věci dokonalé nejsou, a čelí kvůli tomu velkému stresu.

Právě toto neporozumění, nenaplněné potřeby a intenzivní prožívání mohou vést k jejich rezignaci, uzavření se do sebe, někdy až k depresi. „Nadace RSJ se nadaným, přemýšlivým dětem věnuje dlouhodobě. Nejde nám přitom o vytěžení už projevených talentů. V našich očích je to téma palčivé, opředené mýty, které nemají oporu v teoriích ani praxi. Problémy kolem nadání se systémově neřeší. Proto v nadaci podporujeme identifikaci a péči o nadané děti v rámci vzdělávání i péči o jejich duševní zdraví. Naplníme-li specifické potřeby těchto dětí, zvýšíme šanci na jejich zdravý růst,“ představuje záměr Nadace RSJ v oblasti nadaných dětí její ředitelka Lenka Eckertová.

Jedním z obvyklých předpokladů společnosti vůči nadaným dětem je představa, že díky svým schopnostem si dokážou pomoci samy a mají přirozeně větší šanci na úspěch. „V České republice převládá mýtus, že nadané děti žádnou podporu a pomoc nepotřebují, protože jsou přece chytré. Tak to rozhodně není. Funkční systém

by měl nadaným dětem poskytovat reálné intelektuální výzvy, ale i strategie, jak jich dosahovat,“ připomíná psycholožka doc. Šárka Portešová z Masarykovy univerzity.

To se ale nyní v praxi neděje. Nadaní žáci vypadávají ze systému podpory dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a na podporu či specializovanou pomoc dosáhnou často jen tehdy, když jejich nadání překryje nějaká přidružená porucha, jako například dyslexie, porucha chování či hyperaktivita.

Nadaní mají zároveň nezvykle rozvinuté morální uvažování, touží být prospěšní a do společnosti chtějí vrátit část svých dovedností. Daniel Demovič, jeden z přemýšlivců spolupracujících s Nadací RSJ, považuje za důležité aktivně se angažovat ve společnosti: *„Nemít volnočasové aktivity, měl bych určitě víc prostoru zavřít se ve vlastním světě, jak se to někdy děje, zvláště nadaným, což je velká škoda pro nás všechny. Je žádoucí hledat v lidech jejich potenciál a ten jim pomáhat rozvíjet. Pokud je i určitá sociální odlišnost součástí osobnosti, pak je dobré nevnímat ji jako podivinství, ale jako přirozenou součást jejich nadání. To, že se s tím společnost neumí popasovat, je špatně hlavně pro ni, protože lidí, kteří mají převratné nápady a společnost posouvají, je přece strašně málo.“*

Nadace RSJ se nadaným věnuje od svého vzniku a již devátým rokem rozvíjí program podpory přemýšlivých dětí. Kampaní chce nadace dát hlas dětem a mladým nadaným, aby sdílením svého příběhu podpořili ostatní. *„Kampaň Přemýšlivec nám v hlavách zrála dlouho. Stále jsme se vraceli k tomu, jak je možné, že i ve 21. století nadaní čelí tolika překážkám. Při rozhovorech s nimi jsme dospěli k tomu, že stojí za to podělit se o jejich příběhy. Stávají se prvními ambasadory, hlasy ostatních přemýšlivců, o kterých zatím nevíme. V jejich hledání ale chceme pokračovat a vyprávět příběhy všech, kteří je s námi chtějí sdílet. Přemýšlivci jsou totiž všude kolem nás a my chceme, aby se necítili osamoceni,“* doplňuje manažerka komunikace Nadace RSJ Lucia Brinzanik.

Přemýšlivec

Kampaň Přemýšlivec doprovází výstava fotografií a příběhů přemýšlivců ve venkovních prostorách Florentina (Na Florenci, Praha 1), která potrvá od 6. do 31. října a je volně přístupná. Přemýšlivce je možné sledovat na webu premyslivec.cz, na [Facebooku](https://www.facebook.com/premyslivec) a [LinkedIn](https://www.linkedin.com/company/premyslivec) Nadace RSJ.

Nadace RSJ

[Nadace RSJ](http://nadace.rsj.com) usiluje o to, aby přemýšlivé, nadané děti vyrůstaly v prostředí, které jim dává prostor, pochopení, oporu a inspiraci v jejich celkovém osobnostním, intelektuálním a kulturním rozvoji. Podporuje duševní zdraví dětí a mládeže, systémovou změnu ve vzdělávání a rozvíjí filantropii.

Kontakt pro média:

Lucie Voldánová, Nadace RSJ, lucie.voldanova@rsj.com, 721 756 929

Lucia Brinzanik, Nadace RSJ, lucia.brinzanik@rsj.com, 607 605 051